

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 30 FILLÉR

POLITIKAI LAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ERGÉDUS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Olaszország belső válsága súlyosodik

A nacionalista sajtó Németország elleni hadüzenetre uszít — Albániában csapataink folytatják előnyomulásukat — Az orosz hadszíntéren szünetelnek a harcok — A németek Nyugat-Franciaországban visszaverték az angolok támadásait

Az osztrák-magyar vezérkar mai kommunikéje sem közöl harci eseményt. A magántudósítások is mindössze *albániai előnyomulásunk előrehaladásáról* számolnak be, de csupán a Közép-Albániában küszöbön álló összeütközést jelzik, amely Kövess tábornok hadserege és Essad pasának egyes szerb osztagokkal megnövekedett csapatai, továbbá az albániai olasz haderő között várható. A német főhadiszállás jelentése szintén igen rövid és egyik fronttól sem adja nagyobb jelentőségű esemény híreit. Följegyzésre érdemes harci tevékenység egyedül a nyugati hadszíntéren fejlődött ki, Északnyugat-Franciaországban, ahol az angolok a Bassées-csatornától délre kiépített német állások ellen intéztek támadást, a már megszokott eredménytelenséggel.

Olaszország belső válsága nap-nap után súlyosodik és egyelőre beláthatatlan, hogy milyen irányban fog eldőlni. A Salandra-kormány eddigi legerősebb támaszának, a radikális pártnak a sajtója *Németország elleni hadüzenetet sürget*, de egyáltalában nem valószínű, hogy a kormány rászánná magát egy Németország elleni háborúra, csak hogy az olasz nemzet elégtelenségét levezesse. A kormány teljesen tanácstalanul áll és a fejvesztett kapkodással próbál menekülni a feje fölött összecsapni készülő hullámok elől.

Höfer jelentése

Budapest, február 6. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás hivatalos jelentése:*

Egyik hadszíntéren sem történt jelentősebb esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, február 6. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése:*

Nyugati hadszíntér: Azokat a kisebb angol osztagokat, amelyek megkísérelték, hogy Messimestől délnyugatra és a la Basséei csatornától délre előretörjenek, visszavertük.

A francia robbantások Berry au Bacnál, a Combres magaslaton és a Bois de Pretreben különös eredmény nélkül folytak le.

Bapaumenál leszállásra kényszerítettünk egy angol kétfedelűt. A benne ülőket elfogtuk.

Keleti és Balkán-hadszíntér: Lényeges esemény nem történt.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Az olasz háború

Izgatás

a Németország elleni hadüzenetre

Lugano, február 6. (Magyar Távirati Iroda.) *A Popolo d' Italia* kiemeli, hogy a *cenzura nem akadályozza meg a Németország elleni hadüzenetre vonatkozó közlemények megjelenését.*

A *Secolo* nyílt levélben követeli a kormánytól, hogy *szüntesse meg a Németországgal fennálló szerződést, amely szerint a két állam polgárainak üzletei és hajói kölcsönös védelemben részesülnek.*

Az olasz kormány válsága

Lugano, február 6. *Salandra turini beszéde* a különböző pártokban nagy nyugtalankodást idézett elő. Csodálkoznak azon az őszinteségen, amellyel Salandra *kormányának visszalépésének lehetőségét* fejtegette és élénken kommentálják azt a felhívást, melyet a miniszterelnök *a szabadelvű monarchistákhoz* intézett, hogy *legyenek készen a jövő kabinet megalakítására.*

A *Secolo* kérdezi, mit jelent Salandrának a kabinet visszalépésére tett célzása és az országhoz intézett *ama* felhívása, hogy amíg hivatalában marad *öt*, ha pedig távozik, *utódját támogassa?* A miniszterelnök azt mondta beszédében, hogy most nincs idő politikai diskuszióra. De mi más az ilyen beszéd, mint politika?

Salandrának azt a kijelentését, hogy *a liberális monarchistáknak, akik az egységes Itáliát létrehozták, kell befejezniük műviüket, szintén rosszalják a radikálisok és azt mondják, hogy az a miniszter, aki azt mondja magáról, hogy nagyot hall és nem akar figyelni a népzugolódására, éppen nem demokrata.*

A nacionalisták egészen más céllal támadják a miniszterelnököt, aki nem akar hallani. *A Popolo d' Italia* ezt mondja: „Az ország azt kiáltja, hogy Németországnak meg kell üzenni a háborút. Salandrának ezt meg kell hallania”.

A valóság ezzel szemben az, hogy *az anélkül is nyomott hangulatu és gondterhelt ország-nak eszedgában sincs az ilyesmi.* A Németország elleni hadüzenetről csak a *Popolo d' Italia* kiabál, amire megvan a maga oka.

A nacionalisták különösen azért kárhóztatják Salandrát, mert *felszólította a népet, hogy fogadjon barátságosan azokat is, akik elejétől fogva más politikát követtek.* Ezek alatt csak *Giolitti* híveit érthette. — *Giolitti* neve a nacionalistáknak vörös posztó, ilyen egységéről ők nem akarnak hallani. Az *Idea Nazionale* annyira megy, hogy egyenesen bizonyos *giolittizmust* vet a szemére Salandrának. A kormány tragikomédiája ezzel csucespontra ért.

A balkáni harctér

A montenegroi trónörökös utazása

Lyon, február 6. (Magyar Távirati Iroda.) *Danilo* herceg montenegroi trónörökös nejevel Cap Martinbe utazott.

Előnyomulásunk Közép-Albániában

Sajtóhadiszállás, február 6. Kövess tábornok hadseregének Közép-Albániában a *Kruja—Ismi folyó* közti arcvonalon felvonuló csapatai már az egész észak-albán partvidéket elhagyták és a *Közép-Albániában levő ellenség elleni előnyomulásra készülnek.* Itt az *Essad* pasa csapataiból és a *szerb osztagok* maradványából alakult erők vehetők számításba, továbbá az *olasz kontingens*, amelynek *Valona* a fő gyülekezési helye. Ez ellenséges haderőkkel északon Kövess tábornok csapatai, keleten pedig a szövetséges központi hatalmak csapatai állanak szemben. Amíg kézzelfogható eredmények, mint nagyobb helységek, magaslatok vagy folyóvonalak megszállása nem történik meg, vagy ellenséges csapatok harcban vereséget nem szenvednek, érthető, hogy a hivatalos és nem hivatalos tudósi-

URANIA

Hétfőn Kedden
február 7. és 8. án

SZENTÁCIÓS MŰSOR

A debreczeni négyzet
által rendezett szil-
ves-teri előadás összes
tableaux szereplői, a
mult évben az Urániá-
ban előadott
babavásár bájos gyer-
mekserge és a 14 ur-
leány által előadott
backfischjour szereplői
és debreczeni urisza-
ládok bájos
gyermekke-vételei
kerülnék bemutatásra,
k. b. 50 kép.

A felvételek Kozmann
mester műtermében
készültek.

Megtorlás órája

dráma 3 felvonásban.

Főszereplő:
ERNA MORENA.

Tusihó gyámja

vígjáték 3 felvonásban.

Előadások kezdete 5. 7 és 9
órakor pontos hajrával.

APOLLO

Ma, hétfőn

előadások 3 órakor mér-
sékelt, 5, 7 és 9 órakor
rendes helyarákkal.

Az időny legnagyobb
slágere!

A rezervista

kadét.

Látványos háborús szü-
jések 4 részben. Zenejét
írta: Lohár Ferencz.

Az apa büne.

Dráma 3 felvonásban.

tás mindaddig hallgatást tanusít. Egyelőre csak annyit lehet mondani, hogy a közép-albániai vállalkozások akut stádiumba jutottak.

A bolgár király Németországban

Frankfurt, február 6. A Frankfurter Zeitung jelenti Berlinből: A marsall-bot adományozását a bolgár cár részére Bulgáriában többnek tekintik egy barátságos aktusnál; ugy fogják föl, mint egy tartós katonai és politikai összeköttetés jelét. Ferdinánd királynak mielőbbi németországi látogatása további lépés lesz ebben az irányban.

Uj bolgár tábornokok

Szófia, február 6. A bolgár tisztikarban nagy előlépések lesznek. Öt új tábornokot fognak kinevezni.

A görögök távozása Szalonikiból

Amsterdam, február 6. A Nea Himerá azt tanácsolja Szaloniki görög lakosságának, hogy távozzanak Szalonikiból, mert a helyzet rájuk nézve napról napra veszedelmesebb lesz.

Az orosz háború

Csend a bessarabiai határon

Csernovic, február 6. A bessarabiai határfronton a harci tevékenység teljes szünetelésé konstatalható. Rövid idő óta az összes arcvonal részekén viszonylagos nyugalom uralkodik. Az aknaharcok, az előrsi csatározások és az állóharcok más megnyilvánulásai csak az utolsó harcok halk utórezgéseivel voltak.

Az időváltozás nagyon érezhető. A hideg egyre fokozódik. A legutóbbi két napon az egész frontot sűrű köd borította, melyet kisebb orosz osztagok arra használtak föl, hogy észrevétlenül állásainkhoz közeledjenek. — Amikor már drótsövényeink előtt voltak, kisebb csatározás fejlődött ki, melynek folyamán az oroszok kénytelenek voltak visszavonulni. A tüzérharc csaknem egészen megszűnt.

A galiciai tuszok Szibériában

Berlin, február 6. Az „Acht-Uhr-Blatt“ jelenti: Mint a moszkvai Ruskoje Slowo közli, Ivanow tábornok, a délnyugati orosz hadsereg főparancsnoka elrendelte, hogy a Kiewben őrzött galiciai tuszokat és a kiewi kerületből adminisztratív okokból kiutasított zsidókat a háború egész tartamára Szibériába kell vinni. A galiciai tuszokat a szibériai koncentrációs táborokba fogják szállítani. Ez a szigorú intézkedés az oroszok által Galiciából elhurcolt 140 személyt érinti, akik eddig Kiewben magánlakásokban tartózkodtak.

Hírek orosz különbékéről

Stockholm, február 6. A Rjecs arról értesül, hogy Maklakow és Seseglitow volt miniszterek beadványt intéztek illetékes helyre, melyben javasolják, hogy Oroszország kössön különbékét Németországgal és a monarchiával. — Ezt az értesülést megerősíti a Zemstina című kormánypárti lap is és helyesli az orosz miniszterek törekvéseit.

Bern, február 6. A Berner Tagblatt jelentése szerint az utóbbi időben mind sűrűbben érkeznek Oroszországból olyan hírek, hogy a legmértvadász körök igen behatóan foglalkoznak a béke és főleg Oroszország különbékéje eszméjével. A lap utal arra, hogy még az orosz sajtó is szokatlanul határozottan és nyíltan szól erről a jelenségről, mindazonáltal annak a fölfogásnak ad kifejezést, hogy bár az orosz kormány teljesen fölöslegesnek tartja vagy talán valami szándékosság is van abban, hogy az ily békehíreszteléseknek világos beszédű cáfolattal

véget vessen, ilyen különbékéről mégsem lehet szó, vagy legalább is ezidőszerint olyannak nincs sok valószínűsége. Ezt azzal magyarázza a lap, hogy a kormány nagyon is tudatában van Oroszország belső forrongásának és tudja, hogy ennek előbb-utóbb a kormánnyal való leszámolás lesz a vége. Másrészt ez a leszámolás csak a háború után fog megtörténni, hacsak valamely váratlan esemény nem jönne közbe. Ezt a kegyelmi időt akarja tehát a kormány halasztani oly soká, amennyire lehetséges.

Ütközet a Fekete-tengeren

Pétervár, február 6. (Magyar Távirati Iroda.) Két orosz torpedónaszád a Fekete-tengeren Zunguldak előtt az ellenséges parti tüzérség tüzkörébe került. — Később egy ellenséges buvárhajó támadta meg a torpedónaszádokat, ezek azonban sértetlenül visszaérkeztek kiindulási helyükre.

Sasonow bukása küszöbön áll

Kopenhága, február 6. A Berlingske Tidende jelenti Pétervárról, hogy Sasonow visszalépése esetén Sebeko volt bécsi orosz nagykövetet első helyen emlegetik külügyminiszterjelölt gyanánt.

Kopenhága, február 6. A Politiken írja: Hogy Oroszországban a mostani időpontban új ember lép a kormányzat élére, az a világpolitikára nagy befolyással lehet. Pétervárott újra beszélik, hogy a kabinetben új változások fognak bekövetkezni. Hír szerint Stürmer miniszterelnök kérni fogja a cár hozzájárulását a külügy- és a pénzügyminisztérium vezetésében eszközözendő változásokhoz. A külügyminiszter személyében való változás a háború közepén a keringő híreknek újabb tápot fog adni és magára fogja vonni Oroszország szövetségeseinek, valamint ellenségeinek figyelmét.

A dumát egybehívják

Kopenhága, február 6. Pétervárról jelentik: Valószínű, hogy a dumát összehívó cári ukáz a mai napon megjelenik.

Goremykint Rodzianko buktatta meg

Krisztiania, február 6. Goremykin bukásának közvetlen oka állítólag az a levél volt, melyet Rodzianko duma-elnök intézett a miniszterelnökhöz s amely megsemmisítő kritikája volt Oroszország mostani politikai irányának. A levélben Rodzianko nemcsak Oroszország gazdasági bajait és a közigazgatási állapotokat tárta fel, de azt is szemére vetette Goremykinnek, hogy a duma összehívása napjának folytonos kitolásával a koronát is veszedelmek tette ki. Minthogy az orosz cenzura Rodzianko levelét nem engedte közölni, írógépen sokszorosították és úgy terjesztették, ami még nagyobb hatást keltett. Gondoskodtak arról, hogy a levél a cár kezébe kerüljön, akire a levél tartalma hír szerint lesújtó hatást gyakorolt.

Stürmer pártokon kívül áll

Pétervár, február 6. Stürmer miniszterelnök egy lap tudósító előtt kijelentette, hogy egyik párthoz sem tartozik.

A bolgárok és az orosz kormányválság

Szófia, február 6. Goremykin visszalépését az egész itteni sajtó úgy fogja fel, mint Oroszország katonai és belső politikai összeomlásának egyik jelenségét. Stürmer idegen a saját országában, egy politikailag ismeretlen személyiség.

A Mir azt hiszi, hogy Stürmer angolbarát.

Szófia, február 6. Egy bolgár diplomata az új orosz miniszterelnökről a következőket mondta: Stürmer gyenge, törődött ember, több

mint hetven éves és Oroszországban épp oly kevéssé ismerik, mint a külföldön. Évekkel ez előtt az intim udvari párthoz tartozott és nagy befolyása volt ezekben a körökben, különösen az anyacárnéra. Stürmer kinevezése bizonyára meglepő és jellemző a kompetens orosz körök tanácsstalanságára. Stürmernek két fia van, akik közül az egyiknek Dolgoruki hercegnő a felesége.

A belga-francia harctér

Az entente új offenzívára készül

Berlin, február 6. (Magyar Távirati Iroda.) A Vossische Zeitung harctéri tudósítója jelenti: Az összes jelek arra vallanak, hogy az ellenség az egész franciaországi és flandriai vonalon fokozott tevékenységet készül kifejtetni. — Ezidőszerint azonban még nem lehet megállapítani, hogy a készülődés a nagy offenzíva kezdetét jelenti-e?

Az angol véderőtörvény életbelép

Berlin, február 6. (Magyar Távirati Iroda.) A Vossische Zeitung jelenti Londonból: A király dekrétumot irt alá, mely szerint a védkötelezettségről szóló törvény február 10-én életbe lép.

Egy Zeppelin elsüllyesztett egy angol hadihajót

Köln, február 6. (Magyar Távirati Iroda.) A Kölnische Zeitung jelenti a hollaand határról: Az Anglia ellen intézett Zeppelin-támadás alkalmával egy Zeppelinről ledobott bomba eltalálta a Caroline angol kis cirkálót a Humber folyón. A cirkáló nagy embervesztéssel elsüllyedt.

Anglia követeli az „Appam“-ot

Amsterdam, február 6. A washingtoni angol nagykövet azt a formális óhaját nyilvánította ki, hogy az „Appam“-ot adják ki angol tulajdonosainak.

Fogoly francia aviatikusok szökési kísérlete

Zürich, február 6. (Magyar Távirati Iroda.) Gilbert és Pary internált francia aviatikusok megszöktek fogságukból. — Szökésüket azonban idejekorán észrevették és Olten állomáson letartóztatták őket.

A portugál forradalom

Madrid, február 6. (Magyar Távirati Iroda.) A portugál zavargások határozottan forradami jellegűek, melynek az éhínség az oka. A tömeg fegyverekkel és bombákkal támadja a rendőrséget.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

HÉTFŐ: Grün Lili, vigiáték.
KEDD: A császárné, operett. (Bemutató előadás.)

ZANDER

A Simonffy-utczal

Zander- és Vizgyógyintézetben

téli vizkurák, iszappakolás,

szénsavas fürdők, Zander-

:: kura, villanyozás. ::

Női órák: d. e. 1/2, 11-12-ig

d. u. 3-5-ig.

VIZGYÓGYINTÉZET.

A háboru ábrázolása a művészetben

Láng Nándor dr. előadása a Szabad Iskolában

A Szabad Iskolának még ideiglenes előadásaiból is kiemelkedik Láng Nándor dr. egyetemi tanárnak, a bölcsészettudományi kar dékánjának szombati előadása a tárgya iránt megnyilvánult széleskörű érdeklődésnél fogva. — A debreceni művelt közönség nagy tömegekben özönlött a Szabad Iskola rendelkezésére álló meglehetősen kicsiny előadóterembe, az ipartestület dísztermébe, hogy amire Debrecenben olyan ritkán nyílik alkalom, művészeti kérdésekről halljon szakszerű előadást.

A hírneves archeologusnak különben ez már második, folytatódó előadása volt a háborus művészetéről. Megelőző előadásában az ó, közép- és a renaissance-kori háborus művészetet mutatta be; a mostani előadásra a nagyközönséget közelebbről érdeklő, hozzánk közelebb álló korok jutottak: a modern korok háborus művésze.

A francia forradalom átalakította az egész világot s új irányt adott a festészetnek is. A világtörténetnek talán legnagyobb hadvezére, Napoleon a háborut is nagyobb méretűvé teszi. A XIX. század csataképfestőinek főtárgya Napoleon alakja és hatalmas hadjáratai. Végigvonnak szemünk előtt a század csataképfestészetének legkiválóbb remekei. A rokokó cikornyáival ellentétben, klasszikus nyugalma és hideg David, a pompás színekben bujálkodó Delacroix romantikus képei. A termékeny Horace Vernet, majd a francia csataképfestők legnépszerűbbjének, Meissonnier-nek gondosan kidolgozott, fotografiai hűségű képei az előadónak pompás és a művész intencióit megértő magyarázataival, felvilágosító hatást gyakoroltak a közönségre.

Meissonnier tanítványai már az 1870—71-ki porosz-francia háborúból merítik tárgyaikat. A németek fényes győzelmet aratnak a háboruban, azonban a háboru művészi ábrázolásában a palma a franciáké. *Detailenak*, a lovas csaták festőjének és *Moreaunak* a képei a németeknek szintén nem terméketlen művészetét (*Kaulbach*, *Anton v. Werner*) jóval fölülmulják. Mély hatást keltett az osztrák *Defreggernek* *Az utolsó népfölkelők* című vászna, a jelenetnek őszinte, megható és bensőséges ábrázolásával.

Majd jönnek a háboru pesszimistái, azok a művészek, kiket nem a háboru dicsősége, férfias bátorság, félelmet nem ismerő hősiesség inspirálnak, hanem a háboru szomorú következményei, borzalmai adják kezükbe az ecsetet. Ezek közül kiemelkedik *Verescsagin*, a tragikus végű orosz művész, ki képeiben oly ékesen szólóan prédikál a háboru ellen és végzete mégis ott éri el, elesik az orosz-japán háboruban. Két híres képe, az *Elleledve* és *A Sipka-szorosban minden csendes*, mély hatással voltak a közönségre.

Attér a magyar művészetre, a bécsi iskolára, majd a nagy müncheni mester *Pilotynak* magyar tanítványaira. — Különös elismeréssel szól *Székelly Bertalannak* a kompozíció nagymesterének az elnyomatás éveiben festett komor hangulatú képeiről, bemutatván II. Lajos holttestének megtalálása c. nagy koncepciójú vásznát. A színházokra törekvő *Benczur*, az egész panorámát festő *Fesztly Árpád*, majd *Vágó Pál* és végül a modern háboru problémáit oly kitűnően megoldó *Szimonyi-Merse Pál* képeivel fejezi be a háborus festészet ismertetését.

Aztán bemutatja néhány mestermű vetítésével a háboru ábrázolásának fejlődését a szobrászatban. Itt leginkább a nagy hadvezérek ábrázolására szorítokoznak a művészek. Előadásának végén a modern háboru ábrázolásának nehézségeit fejtegette, melyek a hadszínterek nagy kiterjedésében és a háboru láthatatlanságában, továbbá a modern művészetek impresszionista irányában nyilvánulnak meg.

Az előadás kiválóan tanulságos volt. Az előadó a magyarázatait a fehér vásznon megjelenő egyes műtermékekhez fűzte és ezzel bevezette a közönséget a műtermékek látásának a művészetébe. Felvilágosító szavai nemcsak a külső téma leírására szorítottak; hanem a teremtő lélek kohójába igyekeztek bevilágítani és

felkutatni azokat az eszközöket, mellyel a művész gondolatait, érzéseit kisebb-nagyobb sikerrel tudja kifejezésre juttatni és minden alkalmal igyekezett a bemutatott képet belehelyezni a művészeti irányok fejlődésének a vonalába. Egyszóval az előadás egyszerre tudományos és élvezetes volt, ami az előadónak kitűnő pedagógiai érzékére vall. Az igazán szuggesztív előadást a nagy közönség hálásan megtapsolta.

V. S.

HIREK

— **Debreceni tisztek kitiintetése.** A király Herbst Ernő, a 10. honvédegyalozrednél beosztott 3. honvédegyalozredbeli századosnak, Bessenyei Lajos dr., a 3. népfölkelő gyalozrednél beosztott népfelkelő főhadnagynak az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismeréséül a hadidiszitményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet adományozta, továbbá elrendelte, hogy Lenhardt Mátyás, a 3. népfölkelő gyalozrednél beosztott népfelkelő főhadnagynak az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismeréséül a legfelső dicsérő elismerés tudtul adassék, Pintér Sándor 39. gyalozredbeli főhadnagynak és Ragályi Miklós 16. huszárezredbeli századosnak az ellenséggel szemben vitéz magatartásukért a legfelső dicsérő elismerés újolag tudtul adassék.

— **A Bolgár Vörös Kereszt helyi bizottságának intézősége** ma délelőtt fél 11 órakor ülést tartott Bárδος Géza ügyvezető elnök elnöklése alatt. Az intézőség az elnök javaslata alapján elhatározta, hogy a Bolgár Vörös Kereszt javára széleskörű társadalmi akciót indít meg. Így legközelebb Márton Béla tanár fog Bulgáriáról vetített képes előadást tartani, majd egy hangverseny élvezésében lesz része a nagyközönségnek, amikor Strausz Adolf keleti kereskedelmi akadémiai tanár, orientalista aktuális témával tartandó előadása hallgatásában lehet része a debreceni publikumnak. Addig is, amíg ezeknek a felolvasásoknak és művészi estélyeknek részese lehet a közönség, kérjük nemes adományait, akár a legcsekélyebbet is, Somossy László pénztáros-hoz eljuttatni.

— **A 39-esek meglátogatása Königrätzben.** Debrecen város kiöldöttsége ma délután utazott el, hogy a debreceni 39-ik gyalozrednek ideiglenesen Königrätzben, illetve Jaromerben állomásozó katonáit meglátogassák. Már előbb indítottak utnak egy vaggon szreteradományt, amit a közönség adományozott a katonák részére. A kiöldöttség látogatása hat napig tart.

— **Feldult tüzhelyeinkért.** Krassószörény vármegye főispánja, Medve Zoltán, most közölte Khuen-Héderváry Károly gróffal, mint az Országos Bizottság elnökével, hogy a vármegye és Lugos városa összesen 46.482 korona 01 fillért gyűjtött a háboruban feldult tüzhelyek újrafelépítésére. Krassószörény vármegye lakossága rendes időkben is meglehetősen szegény, azonfelül a vármegyét is az utolsó öt esztendőben majdnem minden évben árviz sújtotta, a háboru alatt pedig a megye területe folytonosan külső, sőt részben belső harcterület volt, úgy, hogy a kimutatott adománnyal Krassószörény vármegye közönsége a legnagyobb áldozatkészségről tett tanuságot. Ebből a példából is látható, hogy a sorssújtotta polgártársakon azok is sietnek segíteni, akik maguk is szenvednek a sors csapásai alatt.

— **A hatóságai husszék árai.** A Szent Anna-utca 10. és az Egyház-tér 10. szám alatt levő hatóságai husszékben február 6-tól kezdődőleg a következő áron mérik a húst: elsőrendű marhahus kilója 4.60, másodrendű marhahus 4.20, elsőrendű növendék marhahus 4, másodrendű 3.60, elsőrendű borjúhús 4.80, másodrendű 4.40 korona.

— **A Debreceni Jótékony Nöegylet** által rendezett előadások szereplőinek kitűnően sikerült képeit mutatja be ma az Uránia kiváló műsor keretében. — Bemutatásra kerül: „A babavásár” a sok gyönyörűséges apróság-gal; a „Bakfis-zsur” a tizennégy bájos urileány szereplővel és a szilveszteri előadás

élőképeinek szereplői; ezenkívül vetítve lesz egy sereg szebbnél-szebb gyermekkép. Körülbelül ötven felvételt mutat be az Uránia, melynek kitűnősége Kozmann mestert dicséri, miután minden felvételt ő eszközölt. A műsor többi számai is szenzációsak. Erna Morena a világ legjobb művésznője, akiért Debrecen műértő közönsége is rajong, játsza a főszerepet „A megtorlás órája” című három felvonásos drámában. A harmadik sláger: „Tusik a gyámja”, három felvonásos vigjáték. Az Uránia közönsége egy mindenképpen elsőrangú művészi előadást kap, mellyel még a fővárosi műsorok sem mérkőzhetnek. Jegyelőrváltás reggel 9 órától. Telefon 12—51.

— **Hol lehet kenyéret vásárolni?** Az utóbbi napokban egyes kenyérfelhasználók körüli támadt tolongások elkerülése végett a rendőrség közli a közönséggel, hogy a következő helyeken is árusítanak kenyéret: a Péterfia-utca 11. szám alatti üzletben, a Degenfeld-téri kenyérfelhasználók, a Böszörményi-ut 15. szám alatti üzletben, a Kandia-utca 15. szám alatti Wolff-féle üzletben, Goldmann Hermann üzletében Salétrom-utca 11. és Eckhardt György üzletében Árpád-tér 39. szám alatt.

— **A bőrfajták felhasználásának korlátozása.** A hivatalos lap mai száma közli a miniszterium rendeletét az egyes bőrfajták felhasználásának és forgalomba hozatalának korlátozásáról. Mindenféle talpbőrszerűen kidolgozott bőr (nyak- és hasrészek is) a bika-, a ló-, továbbá a cseres, nem zsirozott borjubőrök; a felsőbőrök, ugymint a fekete, a természetes színű és a fejtett borjú és bivalyborjú-, szalmarágó-, pittling-, tehen és marhabőrök, a kipszek, valamint a természetes színű, fekete vagy festett zsirozott lóborjú, fénybőr, transzparensbőr, cseres és szömörccsés juhbor csak a katonai igazgatás rendelkezéseinek teljesítésére használhatók föl. 1916. február 15-től kezdve börtényarok, timárok bőroket, egyes bőrfajtáktól eltekintve, más részére nem szolgáltathatnak ki, csak a katonai igazgatás részére közvetlenül, írásbeli megbízás alapján, oly vevő részére, aki az áru átvételekor két példányban átnyújtandó szabályszerűen kiállított tanusítványban kötelezően kijelenti, hogy a vásárolt bőrmennyiségre a katonai igazgatás rendelkezéseinek teljesítése céljából a legközelebbi 30 napon belül szüksége van. A rendelet február hó 6-án lépett életbe.

— **Kitalált rablótámadás.** Megirtuk, hogy Tóth Pál csanádapácai lakos, aki a debreceni huszárezredben szolgáló fiát jött meglátogatni, panaszt tett a rendőrségen, hogy éjjel a Böszörményi-uton három ismeretlen ember megtámadta és elrabolták a pénzét. A rendőrség megindította a nyomozást és csakhamar kiderült, hogy a rablás nem történt meg, azt csak Tóth Pál találta ki. A rendőrség a hatóság félrevezetése miatt megbüntette Tóth Pált.

— **„A rezervista kadét”.** Ma kerül bemutatásra az Apollóban a szezon legnagyobb slágera, „A rezervista kadét”, mely fölülmul minden eddigi filmszenzációt. Ez a nagy háborus történet mesés összeállításban ismerteti velünk az olasz háboru egy csodásan szép történet keretében. A valóság és képzelet ügyes összeállítása ez a kép, melynek főszereplője tulajdonképpen maga átélte az izgató eseményeket. Az Apollo előadásai ma 3 órakor mérsékelt, 5, 7 és 9 órakor rendes helyárrakkal kezdődnek.

— **Roda Roda magyarul.** Roda Rodát, a katonatisztból lett osztrák humoristát és novellairót, aki harctéri tudósításai révén nálunk is ismertté és kedvelté vált, szépirodalmi munkáiról nagyon kevésbé ismeri a magyar közönség. Most megjelent magyar fordításban hat novellája Radó Antal Magyar Könyvtárában. Valamennyi érdekes, elmés, nagy vervevel megírt történet, amely nagy népszerűségre van hivatva a magyar olvasók körében, annál inkább, mert a mi hadseregünk tisztjeinek és katonáinak életéből van tárgyaik legnagyobb része véve és Benedek Marcell fordítása hiven és tiszta magyarsággal adja vissza az eredetit. A füzetet a Lempel R. (Wodianer F. és fiai) cég adta ki; ára 60 f.

— **Signum laudis.** A király megparancsolta, hogy Mannoeh Patrik 7. huszárezredbeli ezredesnek és Strada Gyula 7. huszárezredbeli alvezredesnek a háboru alatt kitünő szolgálatukért a legfelső dicséret elismerés újlag tudtul adassék.

— **Szeretetadományok csomagolása.** A postai tömeges szállítások közben főképp a postai szállítólevelek gyakran elvesznek és így a szeretetadományok küldője adatok híján megállapítható nem lévén, részére adományáról elismervény sem küldhető. A Hadsegélyző Hivatal átvételi különítménye erre való tekintettel kéri a szeretetadomány csomagok föladóit, hogy minden egyes postai vagy vasuti csomag (láda) belsejébe helyezzenek egy a föladó nevét és lakóhelyét, a föladás napját, a küldemény nemét és mennyiségét fölírtatkozó jegyzéket. A jegyzék alapján aztán pontos elismervényt állíthat ki a Hadsegélyző Hivatal a föladó részére.

— **Hat hónapi börtön egy emberéért.** A debreceni törvényszék büntető tanácsa tegnap tárgyalta Szikora István debreceni gyümölcsárús bűnpörét. Szikora ellen halált okozó súlyos testisértés miatt emelt vádat az ügyészség. A vádirat szerint a vádlott a múlt évi július 5-én együtt mulatott Erdei Ferencel, akivel összeszólalkozott. Erdei egy kövel mellbe vágta Szikorát, aki erre bicskáját a bántalmazó oldalába döfte. Erdei Ferenc a sérülés következtében hashártyagyuladást kapott, a mely halálát okozta. Szikora István a törvényszék előtt azt hozta fel mentségül, hogy önvédelemből használta a bicskáját támadójával szemben. A törvényszék Szikora Istvánt 6 hónapi börtönre ítélte. Az ügyész súlyosbításért felebbezett.

— **Elite és Wiener Modealbum** és más tavaszi divatlapok megérkeztek és kaphatók Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében, főposta mellett.

— **A világháboru bukott babái.** A háboru bukott babái közül hanyadik is már Goremykin? Nikolajevics Miklós nagyherceg, Churchill, Delcassé, Viviani, mind-mind elsőrangú babái voltak a világháborunak, hogy a bukott királyokról: Albertról, Petárról és Nikitáról ne is beszéljünk. Hát az asszonyokat említsük-e? Nikita két lánya két orosz nagyherceg felesége, az egyik a háborus párt fejéé, Nikolajevics Miklósé, harmadik leánya az olasz királyé, Petár lánya a harmadik orosz nagyhercegné: a hirhedt asszony-kamarilla. A sor most Goremykin orosz miniszterelnökre került, aki amellet, hogy egyik fölgyújtója volt a civilizált világnak, otthon a zsarnoki orosz belpolitikának és reakciónak is egyik tipikus képviselője volt. Stürmer az új orosz miniszterelnök, a kormányzat pedig tán még reakciósabb: de annál hamarabb meg fogja örölni a belső Oroszországot. A világhekét csak két dolog hozza meg: vagy Oroszország, vagy Franciaország katonai megfojtása. Ehez Goremykin bukása orosz staffaget ad. De a kápnak igen gyakran a staffage adja meg a jelentőséget.

— **Titokzatos halál.** Ma délután jelentették a rendőrségnek, hogy Kiss Sándor 70 éves embert holtan találták Csapó-utca 96. szám alatti lakásán. A rendőrség megvizsgáltatta a halottat és a tisztí orvos megállapította, hogy Kiss Sándort szívszélhűdés ölte meg.

— **A világháboru naplója.** A Radó Antal szerkesztése alatt megjelenő Magyar Könyvtár kitünő háborus sorozata most már hetedik füzetét bocsátja ki. E füzet a háboru legfontosabb időszakát, az 1915. május havi eseményeket adja elő: A gorlicei áttörést és követő eseményeit, az olasz hadüzenetet, a dardanellai harcokat, Pontos és nagy gonddal összeállított képét adja az eseményeknek a hivatalos harctéri jelentések alapján s a legérdekesebb események és jelenségek ismertetéséül kiváló írók: Heltai Jenő, Pásztor Árpád, Paul Goldmann és Nagy Endre cikkei közli. A Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég kiadásában megjelent füzet ára 60 fillér.

— **A Royal-kávéházban** ma és minden este Oláh Rudi országos híri cigányprimás teljes zenekarával muzsikál. Tányérozás nincs.

— **Woltmann és Rózsa-burgonyát** válogatva és válogatatlanul vesz Benedek László, Debrecen, Thaly Kálmán-u. 13. Telefon 259.

ADJUNK LATCSÖVEKET KATONÁINKNAK!

Jó távcső egész csapatokat megmenthet a meglepetés veszedelmétől és az ellenség kikémlésére is a legbiztosabb segítő eszköz. Küldjük el távcsöveinket hős katonáink számára a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, IV. Váci-utca 38. szám.)

Szerb és montenegroi tábornokok

Az egy nadrágos montenegroi hadügyminiszter

Kolozsvár, február 6.

Egy kolozsvári ur, aki a béke napjaiban gyakrabban fordult meg Szerbiában és akinek alkalmá volt úgy Szerbiának, mint Montenegronak katonai kitünőségeivel személyesen érintkezni, mert lovakat szállított a balkáni hadseregeknek, az alábbi igen érdekes jellemzését adta Szerbia és Montenegro hadvezéreinek:

— Az első és a második balkáni háboru Szerbiára győzelmesen végződött. — Bulgáriát megrabolták és kialakult Nagy-Szerbia térképe. A szerbek boldogok voltak és nagy ünnepi fogadtatás volt Belgrádban, amelyen a görög és montenegroi kiküldöttek is résztvettek. — A Moszkva-szállóból indult el a menet a konakba, ahol Péter király ordókkal diszította a delegátusok mellét. A Moszkva-szállóban azonban nagyon sokáig kellett várni az egyik résztvevőre: Vukotics montenegroi hadügyminiszterre.

Több ízben felüzentek hozzá, de Vukotics csak nem jött. Egyszer aztán azt üzente vissza, hogy csak induljanak el, ő majd utánuk hajtat a konakba. A menetet el is indult, élén a két fehérszakállu balkáni diplomatával, Pasics szerb és Venizelos görög kormányelnökkel, Vukotics azonban nem jött. Nekem dolgom volt még és tovább vártam a szállodában. Egyszer csak látom, hogy hoznak a vasalóintézetből egy tábornoki pantallont és felviszik Vukoticsnak. — A tábornok nemsokára készen is lett toalettjével és ő is a konakba hajtatott. Szegény montenegroi tábornoknak nem volt több nadrágja annál, mint amelyben jött és ezt ki kellett vasaltatni.

— **Putnik** vajdát is ismertem még abból az időből, amikor a monarchia hadseregének volt a tagja, mint százados, Lugoson. Kiment Szerbiába, ahol egyszerre alezredes lett s később a tehetséges katona nagy karriert csinált. Putnik öccse magyar huszárfőhadnagy volt.

A montenegroi tábornokok között a legműveltebb s legokosabb Bojovics tábornok volt, a későbbi hadügyminiszter, aki Párisban és Berlinben tett szert katonai kvalitásaira. Duszgazdag ember volt, de jobban megbízott Franciaországban, mint Szerbiában, mert minden vagyonát pénzzé tette és egy párisi bankban helyezte el.

— A harmadik szerb tábornok Jankovics Bozsó volt, akit szintén ismertem s akinek a most folyó háboruban az volt a mániája, hogy elfoglalja Sarajevot. Kegyetlen ember volt s emiatt több ízben nyugalmazták. Köztudomásu brutalitásairól, hogy a bolgár-szerb háboru idején az összes bolgár foglyokat megölette. Egyszer 3000 bolgárt fogtak el a szerbek s megkérdezték a tábornokot, mi legyen az elfogottak sorsa?

— „Pod zemlja!“ (A föld alá velük!) — felelte a kegyetlen és vérszomjas katona s ezzel mind a három bolgár katona sorsa meg volt pecsételve.

APRÓ HIRDETÉSEK

Tollat veszek

magas árban. Ajánlom kihasználni most az alkalmat, kívánatra házhoz is elmegyek. Feldmann, Szepességi-u. 11.

Hajasi-telep

Márton Kálmán-utca 62. sz. alatt 2 szobás kis ház kedvező fizetési feltétel mellett eladó. Ertekezhetni a Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Házmeztérnet

tiszteségeset fölveszünk, aki irodakapitást vállal, külön fizetést is kap. Arany János-utca 20.

Pénzkölcsön

értékpapirokra, sorsjegyekre, hadi kölcsön kötvényekre.

Hadi kölcsön	100 koronánként	80.-
Bazilika sor jegy		15.-
Magyar örökerezi sorsjegy		18.-
Oszták		30.-
Olasz		25.-
Jásziv		10.-
Erszébet		8.-
Pesti Hazai		70.-
Konvertált jelzalog		120.-

Ha az értékpapir másutt van letétben, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. **Külföldi pénzeket, arany érmeket a legmagasabb napi áron beváltunk.** Debreczeni Pénzváltóbank és Zalogkölcsön Részv.-Társaság SIMONFFY-UTCA 13. Telefon 298.

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. 6. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyiriné.

Eladó újföldön a Prack-féle 4 hold föld. Ertekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-u. 17.

Keresek havi fizetésre, ügyes 14 éves fiut, könnyű foglalkozásra. Jelentkezni lehet reggel 9 órától Piac-u. 49. sz., második udvar az emeleten.

Az Alföldi Takarékpénztár épületében

vendéglő

sörcsarnok

azonnal kiadó!

Somossy László

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár. SAJDUVÁRMEGYE SZALLITÓJA.

Függönyök, Ágy- és asztalterítő, Szőnyegek minden minőségben, Hencserterítő, Flanelltakarók, Linoleum, Bőrvászon !! nagy raktára!!

Ivólampa pótlására a legelőnyösebb HAZAI GYÁRTMÁNY.

Kérje mindenütt az elismert legjobb TUNGSRAM-LÁMPÁT.

Óvakodjunk utánzatoktól! Gyártja: az Egyesült Izzólampa és Villamosági r. t. Ujpest. — 3000 alkalmazott.